

2. Закон УРСР «Про президента Української РСР»//Законодавство України [електронний ресурс]: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1295-12>

3. Закон УРСР «Про вибори Президента Української РСР» // Законодавство України[електронний ресурс]:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1297-12/ed19910705>

4. Урядовий кур'єр. – 1991. – листопад, №8.

5. Урядовий кур'єр. – 1991. – грудень, № 38-39.

6. ЦДАВОВУ. – Фонд 1. – Опис 28. – Справа 23-2/3. – Арк. 5

7. ЦДАВОВУ. – Фонд 1. – Опис 28. – Справа – 23-2/5. – Арк. 81.

Грабовецький Олександр

ст. викладач

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

Україна

ІСТОРИЧНІ АНАЛОГІ ПРАВОВОЇ БАЗИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

2017-й рік як сота річниця Української революції спонукає дослідників не просто уважно, а навіть прискіпливо вивчати як досягнення, так і втрати нашої державності на такому довгому шляху її становлення. Це потрібно для того, щоб не припускатися помилок ні сьогодні, ні в майбутньому. Адже тоді, у бурхливому 1917-му, молода Україна робила перші кроки у правовому полі.

У квітні 1917 р. у м. Києві відбувався Український національний конгрес, який обрав новий склад Центральної Ради. Конгрес висунув вимогу автономії України в складі демократичної федеративної Росії.

Під тиском української громадськості 10 червня 1917 р. Виконавчий комітет Центральної ради видав I Універсал. Відповідно до нього 15 червня 1917 р. Мала Рада утворила автономний уряд - Генеральний секретаріат.

Втрачаючи авторитет серед російського населення й боячись втратити Україну, Тимчасовий уряд змушений був піти на деякі поступки українцям.

Центральна рада 3 липня 1917 р. опублікувала текст II Універсалу.

У ньому давалась обіцянка не відривати України від Росії і визнавалось, що автономію України мають встановити Всеросійські установчі збори [2].

Досягнувши угоди з Тимчасовим урядом, Центральна Рада могла тепер братися за управління країною. Однак дуже швидко виявилось, що українському уряду гостро бракує волі, вміння управляти державою. Замість швидкого вирішення нагальних проблем, таких, як: відновлення правопорядку, створення дієздатної армії, забезпечення міст продуктами, організації роботи залізниць, ефективного розв'язання земельного питання, київські урядовці гаяли час у безкінечних суперечках про межі своєї влади.

Проте вже незабаром стало зрозумілим, що управляти країною без армії та чиновників неможливо. По Україні ширились анархія й безладдя [3].

Російський уряд намагався протиставити законодавчу (Центральна рада) та виконавчу (Генеральний секретаріат) владу в Україні, підірвати елементи української державності з середини. Генеральний секретаріат не одержував виконавчих функцій, а ставав тільки проміжним органом між Тимчасовим урядом і українськими губерніями. Із сфери його компетенції вилучалися військові та продовольчі справи, пошта, телеграф, суд [2].

Більшовицьке збройне повстання 7 листопада 1917 р. у Петрограді змінило хід подій, які набули кардинально революційного характеру.

Центральна Рада 22 листопада прийняла III Універсал, яким оголошувалося створення Української Народної Республіки (УНР). Універсал проголошував націоналізацію землі, що лише поглибило анархію та невдоволення селян, землевласників та духовенства. Генеральний Секретаріат був перетворений на Раду Міністрів.

Водночас в Універсалі не йшлося про відокремлення від Російської республіки. З перспективи часу можна визнати, що Центральна Рада своєю впертою політикою федерації з Москвою втратила дорогоцінних вісім місяців та велике піднесення українського народу творити свою власну державу [3].

Українські більшовики за підтримки російських більшовиків 11-12 грудня 1917 р. скликали в Харкові свій з'їзд рад, який проголосив радянську владу на Україні й закликав українців боротися проти

законної влади – Центральної ради та Генерального секретаріату, чим розв'язав громадянську війну на Україні.

Тому 22 січня 1918 р. Центральна рада опублікувала IV Універсал, за яким Українська Народна Республіка проголошувалась незалежною державою. Було сформовано новий уряд - Раду народних міністрів [2].

Замість постійної армії планувалося створення народної міліції.

В Універсалі передбачалося переобрання волосних, повітових та міських дум, а до того часу уряд мав співпрацювати з органами місцевого самоврядування, «вибраних із місцевої людності». Проблема взаємовідносин державного управління і місцевого самоврядування у той історичний період була надзвичайно актуальною [3].

Але 6 березня 1918 р. Центральна рада внесла ще більше безладдя в місцеве управління, затвердивши закон «Про поділ України на землі», згідно з яким ліквідовувались губернії та передбачалось утворення 32 земель.

Однак це вже не мало ніяких наслідків, 29 квітня 1918 р. Центральна рада впала в результаті державного перевороту гетьмана Павла Скоропадського.

За іронією долі, саме в цей день була прийнята Конституція УНР - одна з найдемократичніших на той час [2].

IV Універсал і Конституція УНР були останніми державно-правовими актами Центральної Ради. До найважливіших причин її невдач можна віднести ігнорування провідниками УНР двох основ державності - боєздатної армії та апарату державного управління. Не маючи дієздатного управлінського апарату, Центральна Рада не могла підтримувати зв'язки з губерніями та сільською місцевістю, де зосереджувалося найбільше її прихильників [3].

І ось минуло сто років...

Трагічне віддзеркалення колишніх правових прогалин і дефіциту політичної волі вже сьогодні точно підмітила Вікторія Шевченко.

Військова агресія Російської Федерації (РФ) та провадження нею «гібридної війни» стали новою реальністю сучасного етапу розвитку геополітичних процесів. Ситуація на сході України ускладнюється тим, що конфлікт з РФ не отримав належної правової оцінки, не визначений як міжнародно-правовий конфлікт, що має статус війни. Але сучасні геополітичні та геоекономічні реалії, стан боєздатності

Збройних Сил України (ЗСУ), дипломатична складність ведення двосторонніх перемовин з РФ, її міжнародна ізоляція – все це створило умови, за яких оголошення та проведення війни спричинить багато людських жертв та дестабілізацію усього регіону. Тому Україна, стаючи на захист власного цивілізаційного вибору подальшого вектору геополітичного розвитку, опинилася у ситуації, в якій збройне протистояння іншій державі здійснюється в межах проведення АТО.

При цьому відбувається управління територіями, на яких проводиться антитерористична операція. Таке управління здійснюється у формі цивільно-військового співробітництва (ЦВС) – унікальної форми взаємодії цивільної та військової адміністрацій, спрямованої на забезпечення першочергового виконання ЗСУ завдань щодо захисту суверенітету та недоторканності державної території, а також суспільно-політичних та соціально-економічних процесів розвитку територій з урахуванням особливостей проведення АТО.

Загалом сучасний правовий статус військово-цивільних адміністрацій (ВЦА) потребує вдосконалення, оскільки в процесі виконання завдань АТО були виявлені слабкі місця організаційно-правового забезпечення їх діяльності. З одного боку, це можна пояснити тим, що АТО, та ще й у таких масштабах, є новим цивілізаційним викликом для України. Але, з другого боку, треба розуміти, що подолання проблем можливе за рахунок високого рівня якості організаційно-правового забезпечення діяльності ВЦА та ефективності й оперативності управлінських рішень, що приймаються конкретними особами для виконання тактичних завдань АТО [4].

Виходячи з повноважень, якими наділено обласну, районну військово-цивільну адміністрацію та військово-цивільні адміністрації населених пунктів, вони виконують незначну частину правоохоронних функцій. Більшість повноважень цих органів складають загальні функції управління у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, житлово-комунального господарства та інших сферах, які по суті не є правоохоронними. Також слід зазначити, що ці органи не виконують жодної військової функції, хоча й мають назву "військово-цивільні" [5].

Тож заслуговує на підтримку думка В.Шевченко про те, що цілком виправданою буде активізація подальшої наукової дискусії

щодо внесення відповідних змін до законодавчого забезпечення діяльності таких державних інституцій, як ВЦА [4].

Таким чином, підсумовуючи словами Куца Ю.О., можна сказати, що нові функції та завдання держави зумовлюють і новий зміст її управлінської діяльності, отже й визначають форми та методи управління, систему та структуру органів державного управління. У тріаді «реформування державних органів управління – підвищення ефективності їхньої діяльності – досягнення позитивних соціальних результатів» закладено послідовність і органічний зв'язок явищ. У цьому аспекті реформування для підвищення ефективності діяльності органів управління повинно здійснюватись у суворій відповідності (співвідношенні) між його метою, нормативно встановленими функціями цих органів, їх практичними діями та соціальним результатом [6].

Отже, осмислюючи складний політико-правовий досвід, якого набула Україна у кривавій боротьбі за свою державність, можна погодитися

з висловом, який зазвичай приписують Бісмарку: «У кого в руках виконавча влада, у того в руках – країна».

Список використаних джерел:

1. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 року No 141-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/141-19>.

2. Киричук В.В., Тимцуник В.Т. Історія державного управління в Україні: Навчальний посібник. - Київ, 2001.- 244 с.

3. Малиновський В. Я. / Державне управління: Навчальний посібник.- Вид. 2-ге, доп. та перероб.- К.: Атіка, 2003.- 576 с

4. Шевченко В. Адміністративно-правовий статус військово-цивільних адміністрацій / В.Шевченко // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2016. – No 4(12). – С. 196–206 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chasopysnapu.gov.ua/chasopys/ua/pdf/12-2016/shevchenko.pdf>.

5. Безбах Я. Я., Сольвар Р. М., Матвійчук Е. Л. Пояснювальна записка до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо особливостей статусу та здійснення повноважень військово-цивільних адміністрацій)"

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH2G91AA.html

6. Куц Ю.О. Природа та сутність державного управління. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://el-zbirn-du.at.ua/Kuc_s.pdf.

Гулько Євген
магістр

Бадьоріна Любов

д.т.н., ст. викл.

Київський університет культури
м. Київ

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ КАДРІВ ДО СУЧАСНИХ УМОВ ПРАЦІ У ВНЗ УКРАЇНИ

Українська наука стоїть на порозі нового етапу свого розвитку. Євроінтеграційні процеси, що неминуче сприятимуть реформації всіх галузей економіки країни, безумовно торкнуться і наукової спільноти. Перш за все, вектор має бути зміщений із кількісного до якісного підходу до проведення наукових досліджень, що неодмінно має знайти своє відображення в унікальності наукової продукції (монографій, статей, тез, звітів, рукописів кваліфікаційних робіт тощо). Особливо стає важливим встановлення таких соціальних пропорцій в основних характеристиках персоналу організацій, які сприяють її зростанню і розвитку, в тому числі за рахунок залучення та закріплення в кадровому складі професійно підготовлених молодих фахівців. Це актуалізує проблему їх адаптації в сучасній організації, пошуку нових управлінських засобів, методів і технологій її успішного здійснення. Якість наукової діяльності є багатовимірною функцією, яка повинна охоплювати всі її види і напрямки, приділяючи особливу увагу кваліфікації персоналу та ефективності виконання науково-дослідних робіт, на високому рівні підготовки наукових кадрів, якості інфраструктури. Для здійснення оцінки ефективності наукової праці важливими виступають класифікація і систематизація складових діяльності наукових фахівців. Серед можливих універсальних засобів конструктивного опису об'єктивних критеріїв результативності праці є онтологія, тобто спроба всеохоплюючої і детальної формалізації області знань за допомогою